

Luk

Chapter 9

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν
Akiwaita-pamoja na hao kumi-na-wawili aliwapa wao nguvu na mamlaka
[G4779](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1427](#) [G1325](#) [G0846](#) [G1411](#) [G2532](#) [G1849](#)

ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν,
juu-ya yote hao pepo na magonjwa kuponya
[G1909](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1140](#) [G2532](#) [G3554](#) [G2323](#)

| Yesu kisha akawaita wale kumi na wawili pamoja, akawapa mamlaka na uwezo wa kutoa pepo wachafu wote na kuponya magonjwa yote,

2 καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι
na aliwatuma wao kuhubiri huo ufalme wa-huyo Mungu na kuponya
[G2532](#) [G0649](#) [G0846](#) [G2784](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G2390](#)

«τοὺς ἄσθενεῖς».
hao wagonjwa
[G3588](#) [G0772](#)

| kisha akawatuma waende wakahubiri Ufalme wa Mungu na kuponya wagonjwa.

3 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν; μήτε
na aliwaambia kwa wao Msichukue msichukue kwa hiyo njia wala
[G2532](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3367](#) [G0142](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3598](#) [G3383](#)

ράβδον, μήτε πήραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας
fimbo wala mkoba wala mkate wala fedha wala kila-mtu mbili kanzu
[G4464](#) [G3383](#) [G4082](#) [G3383](#) [G0740](#) [G3383](#) [G0694](#) [G3383](#) [G0303](#) [G1417](#) [G5509](#)

ἔχειν.
kuwa-na
[G2192](#)

| Akawaagiza akisema, "Msichukue chochote safarini: sio fimbo, wala mkoba, wala mkate, wala fedha, hata msichukue kanzu ya ziada.

4 καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν
na katika hiyo yoyote nyumba mkiingia huko kaeni na kutoka-huko
[G2532](#) [G1519](#) [G3739](#) [G0302](#) [G3614](#) [G1525](#) [G1563](#) [G3306](#) [G2532](#) [G1564](#)

ἐξέρχεσθε.
tokeni
[G1831](#)

| Katika nyumba yoyote mwingiayo, kaeni humo hadi mtakapoondoka katika mji huo.

- 5 καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς
na wale yoyote wasiowapokea wasiowapokea ninyi mkitoka kutoka huo
[G2532](#) [G3745](#) [G0302](#) [G3361](#) [G1209](#) [G4771](#) [G1831](#) [G0575](#) [G3588](#)
- πόλεως ἐκεῖνης, τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε, εἰς
mji ule hiyo vumbi kutoka hizo miguu yenu kung'uteni kwa
[G4172](#) [G1565](#) [G3588](#) [G2868](#) [G0575](#) [G3588](#) [G4228](#) [G4771](#) [G0660](#) [G1519](#)
- μαρτύριον ἐπ' αὐτούς.
ushahidi juu-yao wao
[G3142](#) [G1909](#) [G0846](#)

Kama watu wasipowakaribisha, mnapoondoka katika mji wao, kung'uteni mavumbi kutoka kwenye miguu yenu ili kuwa ushuhuda dhidi yao.”

- 6 ἐξερχόμενοι δὲ, διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ
wakitoka na walipitia kwa hizo vijiji wakihubiri-habari-njema na
[G1831](#) [G1161](#) [G1330](#) [G2596](#) [G3588](#) [G2968](#) [G2097](#) [G2532](#)
- θεραπεύοντες πανταχοῦ.
wakiponya kila-mahali
[G2323](#) [G3837](#)

Hivyo wale wanafunzi wakaondoka wakaenda kutoka kijiji hadi kijiji, wakihubiri habari njema na kuponya wagonjwa kila mahali.

- 7 Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα πάντα,
Alisikia na Héródēs huyo mtawala-wa-robo hayo yaliyokuwa-yakitokea yote
[G0191](#) [G1161](#) [G2264](#) [G3588](#) [G5076](#) [G3588](#) [G1096](#) [G3956](#)
- καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων, ὅτι Ἰωάννης
na alikuwa-na-wasiwasi kwa-sababu-ya hilo kusemwa na baadhi kwamba Iōánnēs
[G2532](#) [G1280](#) [G1223](#) [G3588](#) [G3004](#) [G5259](#) [G5100](#) [G3754](#) [G2491](#)
- ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν;
amefufuliwa kutoka-kwa wafu
[G1453](#) [G1537](#) [G3498](#)

Basi Mfalme Herode, mtawala wa Galilaya, alisikia habari za yote yaliyotendeka. Naye akafadhaika, kwa kuwa baadhi ya watu walikuwa wakisema Yohana Mbatizaji amefufuliwa kutoka kwa wafu.

- 8 ὑπὸ τινων δὲ, ὅτι Ἡλίας ἐφάνη; ἄλλων δὲ, ὅτι προφήτης,
na baadhi lakini kwamba Ēlías ameonekana wengine na kwamba nabii
[G5259](#) [G5100](#) [G1161](#) [G3754](#) [G2243](#) [G5316](#) [G0243](#) [G1161](#) [G3754](#) [G4396](#)
- τις τῶν ἀρχαίων, ἀνέστη.
mmoja wa-hao wa-kale amefufuka
[G5100](#) [G3588](#) [G0744](#) [G0450](#)

Wengine wakasema Eliya amewatokea, na wengine wakasema kwamba mmoja wa manabii wa kale amefufuka.

- 9 εἶπεν δὲ <ὁ> Ἡρώδης, Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δέ ἐστιν
alisema na huyo Héródēs Iōánnēs mimi nilimkata-kichwa nani lakini ni
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2264](#) [G2491](#) [G1473](#) [G0607](#) [G5101](#) [G1161](#) [G1510](#)
- οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα? καὶ ἐζητεῖ ἰδεῖν αὐτόν.
huyu kuhusu ambaye ninasikia mambo-kama-haya na alitafuta kuona yeye
[G3778](#) [G4012](#) [G3739](#) [G0191](#) [G5108](#) [G2532](#) [G2212](#) [G3708](#) [G0846](#)

Herode akasema, “Yohana nilimkata kichwa. Lakini ni nani huyu ambaye ninasikia mambo kama haya kumhusu?” Akatamani sana kumwona.

- 10 Καὶ ὑποστρέψαντες, οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ
 Na waliporudi hao mitume walimweleza yeye yote waliyofanya Na
[G2532](#) [G5290](#) [G3588](#) [G0652](#) [G1334](#) [G0846](#) [G3745](#) [G4160](#) [G2532](#)
- παραλαβὼν αὐτοὺς, ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδᾶ.
 akiwachukua wao aliondoka kwa faragha kwenda mji uitwao Bēthsaïdā
[G3880](#) [G0846](#) [G5298](#) [G2596](#) [G2398](#) [G1519](#) [G4172](#) [G2564](#) [G0966](#)

Mitume wake waliporudi, wakamweleza Yesu yote waliyofanya. Akawachukua, akaenda nao faraghani mpaka mji uitwao Bethsaida.

- 11 οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἠκολούθησαν αὐτῷ; καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς,
 hao lakini umati wakijua walimfuata yeye na akiwapokea wao
[G3588](#) [G1161](#) [G3793](#) [G1097](#) [G0190](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0588](#) [G0846](#)
- ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν
 aliwasemeshea wao kuhusu huo ufalme wa-huyo Mungu na hao mahitaji
[G2980](#) [G0846](#) [G4012](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5532](#)
- ἔχοντας θεραπείας ἴατο.
 wenye ya-uponyaji aliwaronya
[G2192](#) [G2322](#) [G2390](#)

Lakini umati wa watu ukafahamu alikokwenda, ukamfuata. Akawakaribisha na kunena nao kuhusu Ufalme wa Mungu na kuwaronya wale wote waliokuwa wanahitaji uponyaji.

- 12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα
 Hiyo na siku ilianza kwisha wakikaribia na hao kumi-na-wawili
[G3588](#) [G1161](#) [G2250](#) [G0756](#) [G2827](#) [G4334](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1427](#)
- εἶπαν αὐτῷ, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς
 walisema kwake Waruhusu-waende huo umati ili wakienda kwenda hizo
[G3004](#) [G0846](#) [G0630](#) [G3588](#) [G3793](#) [G2443](#) [G4198](#) [G1519](#) [G3588](#)
- κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν, καὶ εὖρωσιν ἐπισιτισμόν;
 zinazozunguka vijiji na mashamba walale na wapate chakula
[G2945](#) [G2968](#) [G2532](#) [G0068](#) [G2647](#) [G2532](#) [G2147](#) [G1979](#)
- ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.
 kwa-sababu hapa katika jangwa mahali tupo
[G3754](#) [G5602](#) [G1722](#) [G2048](#) [G5117](#) [G1510](#)

Ilipokaribia jioni, wale mitume kumi na wawili wakaenda kwa Yesu na kumwambia, “Waage makutano ili waende vijijini jirani na mashambani, ili wapate chakula na mahali pa kulala, kwa maana hapa tuko nyikani.”

- 13 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, Δότε αὐτοῖς φαγεῖν ὅτι οἱ δὲ
 alisema na kwa wao Wapeni wao kula ninyi-wenyewe hao lakini
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G1325](#) [G0846](#) [G5315](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1161](#)
- εἶπαν, Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε, καὶ ἰχθύες δύο,
 walisema Hatuna si-kuna sisi zaidi-ya au mikate mitano na samaki wawili
[G3004](#) [G3756](#) [G1510](#) [G1473](#) [G4119](#) [G2228](#) [G0740](#) [G4002](#) [G2532](#) [G2486](#) [G1417](#)
- εἰ μήτι πορευθέντες, ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον
 isipokuwa labda tukienda sisi tununue kwa wote hao watu hawa
[G1487](#) [G3385](#) [G4198](#) [G1473](#) [G0059](#) [G1519](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2992](#) [G3778](#)
- βρώματα;
 chakula
[G1033](#)

Yesu akawajibu, “Ninyi wapeni chakula.” Nao wakajibu, “Hatuna zaidi ya mikate mitano na samaki wawili. Labda twende tukanunue chakula cha kuwatosha watu hawa wote.”

- 14 ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς
 walikuwa kwa-maana karibu wanaume elfu-tano alisema na kwa hao
[G1510](#) [G1063](#) [G5616](#) [G0435](#) [G4000](#) [G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G3588](#)
- μαθητὰς αὐτοῦ, Κατακλίνετε αὐτοὺς κλισίας ὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα.
 wanafunzi wake Waketisheni wao makundi karibu kila-moja hamsini
[G3101](#) [G0846](#) [G2625](#) [G0846](#) [G2828](#) [G5616](#) [G0303](#) [G4004](#)

Walikuwako wanaume wapatao 5,000. Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Waketisheni katika makundi ya watu hamsini hamsini.”

- 15 καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ κατέκλιναν ἅπαντας.
 na walifanya hivyo na waliwaketisha wote
[G2532](#) [G4160](#) [G3779](#) [G2532](#) [G2625](#) [G0537](#)

Wanafunzi wakafanya hivyo, wakawaketisha wote.

- 16 λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς
 akichukua na hiyo mitano mikate na hao wawili samaki akitazama-juu kwa
[G2983](#) [G1161](#) [G3588](#) [G4002](#) [G0740](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1417](#) [G2486](#) [G0308](#) [G1519](#)
- τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς
 hilo mbingu alivibariki hivyo na alivimega na aliwapa hao wanafunzi
[G3588](#) [G3772](#) [G2127](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2622](#) [G2532](#) [G1325](#) [G3588](#) [G3101](#)
- παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ.
 kuwawekea huo umati
[G3908](#) [G3588](#) [G3793](#)

Yesu akaichukua ile mikate mitano na wale samaki wawili, akatazama mbinguni, akavibariki na kuvimega. Kisha akawapa wanafunzi ili wawagawie watu.

- 17 καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες; καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν
 na walikula na walishiba wote na na ilichukuliwa hilo lililobaki
[G2532](#) [G5315](#) [G2532](#) [G5526](#) [G3956](#) [G2532](#) [G0142](#) [G3588](#) [G4052](#)
- αὐτοῖς κλασμάτων, κόφινοι δώδεκα.
 kwao vya-vipande vikapu kumi-na-viwili
[G0846](#) [G2801](#) [G2894](#) [G1427](#)

Wote wakala, wakashiba. Nao wanafunzi wakakusanya vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu kumi na viwili.

- 18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας,
 Na ikawa katika hilo kuwa yeye akiomba kwa peke-yake
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1510](#) [G0846](#) [G4336](#) [G2596](#) [G3441](#)
- συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς, λέγων, Τίνα με
 walikuwa-pamoja naye hao wanafunzi na aliwauliza wao akisema Nani mimi
[G4895](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3101](#) [G2532](#) [G1905](#) [G0846](#) [G3004](#) [G5101](#) [G1473](#)
- «οἱ ὄχλοι»□ λέγουσιν εἶναι?
 hao umati wanasema ni
[G3588](#) [G3793](#) [G3004](#) [G1510](#)

Wakati mmoja, Yesu alipokuwa akiomba faraghani, nao wanafunzi wake wakiwa pamoja naye, akawauliza, “Watu husema mimi ni nani?”

- 19 οἱ δὲ ἀποκριθέντες, εἶπαν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν; ἄλλοι δὲ,
hao na wakijibu walisema Iōānnēs huyo Mbatizaji wengine lakini
[G3588](#) [G1161](#) [G0611](#) [G3004](#) [G2491](#) [G3588](#) [G0910](#) [G0243](#) [G1161](#)
- Ἠλίαν; ἄλλοι δὲ, ὅτι προφῆτης, τις τῶν ἀρχαίων, ἀνέστη.
Ēlías wengine lakini kwamba nabii mmoja wa-hao wa-kale amefufuka
[G2243](#) [G0243](#) [G1161](#) [G3754](#) [G4396](#) [G5100](#) [G3588](#) [G0744](#) [G0450](#)

Wakamjibu, “Baadhi husema wewe ni Yohana Mbatizaji, wengine husema ni Eliya, na bado wengine husema kwamba ni mmoja wa manabii wa kale amefufuka kutoka kwa wafu.”

- 20 εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ, τίνα με λέγετε εἶναι? Πέτρος δὲ
alisema na kwao Ninyi na nani mimi mnasema ni Pétrōs na
[G3004](#) [G1161](#) [G0846](#) [G4771](#) [G1161](#) [G5101](#) [G1473](#) [G3004](#) [G1510](#) [G4074](#) [G1161](#)
- ἀποκριθεὶς, εἶπεν, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.
akijibu alisema Huyo Christós wa-huyo Mungu
[G0611](#) [G3004](#) [G3588](#) [G5547](#) [G3588](#) [G2316](#)

Kisha akawauliza, “Je, ninyi mnasema mimi ni nani?” Petro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo wa Mungu.”

- 21 ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο,
huyo na akiwakemea wao aliwaagiza yeyote kumwambia hili
[G3588](#) [G1161](#) [G2008](#) [G0846](#) [G3853](#) [G3367](#) [G3004](#) [G3778](#)

Yesu akawakataza wasimwambie mtu yeyote jambo hilo.

- 22 εἰπὼν ὅτι, Δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν; καὶ
akisema kwamba Inapasa huyo Mwana wa-huyo mwanadamu mengi kuteswa na
[G3004](#) [G3754](#) [G1163](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G4183](#) [G3958](#) [G2532](#)
- ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων,
kukataliwa na hao wazee na makuhani-wakuu na waandishi
[G0593](#) [G0575](#) [G3588](#) [G4245](#) [G2532](#) [G0749](#) [G2532](#) [G1122](#)
- καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.
na kuuawa na hilo la-tatu siku kufufuliwa
[G2532](#) [G0615](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5154](#) [G2250](#) [G1453](#)

Yesu akasema, “Imempasa Mwana wa Adamu kupata mateso mengi na kukataliwa na wazee, viongozi wa makuhani, na walimu wa sheria, na itampasa auawe, lakini siku ya tatu kufufuliwa kutoka mauti.”

- 23 Ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας, Εἷ τις θέλει ὀπίσω μου
Aliwaambia na kwa wote Kama mtu-yeyote anataka nyuma-yangu mimi
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G3956](#) [G1487](#) [G5100](#) [G2309](#) [G3694](#) [G1473](#)
- ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ’
kuja ajikane yeye-mwenyewe na auchukue huo msalaba wake kila
[G2064](#) [G0720](#) [G1438](#) [G2532](#) [G0142](#) [G3588](#) [G4716](#) [G0846](#) [G2596](#)
- ἡμέραν, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.
siku na anifuata mimi
[G2250](#) [G2532](#) [G0190](#) [G1473](#)

Kisha akawaambia wote, “Mtu yeyote akitaka kunifuata, ni lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake kila siku, anifuata.”

- 24 ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν;
yeyote kwa-maana ambaye anataka hiyo nafsi yake kuokoa ataipoteza hiyo
[G3739](#) [G1063](#) [G0302](#) [G2309](#) [G3588](#) [G5590](#) [G0846](#) [G4982](#) [G0622](#) [G0846](#)
- ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, οὕτως
yeyote lakini ambaye ataipoteza hiyo nafsi yake kwa-sababu-yangu mimi huyu
[G3739](#) [G1161](#) [G0302](#) [G0622](#) [G3588](#) [G5590](#) [G0846](#) [G1752](#) [G1473](#) [G3778](#)
- σώσει αὐτήν.
ataiokoloa hiyo
[G4982](#) [G0846](#)

| Kwa maana yeyote anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu atayaokoa.

- 25 τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον,
nini kwa-maana anafaidika mtu akipata huu ulimwengu wote
[G5101](#) [G1063](#) [G5623](#) [G0444](#) [G2770](#) [G3588](#) [G2889](#) [G3650](#)
- ἐαυτὸν δὲ ἀπολέσας, ἥ ζημιωθείς?
yeye-mwenyewe lakini akijiangamiza au akijihasi
[G1438](#) [G1161](#) [G0622](#) [G2228](#) [G2210](#)

| Je, itamfaidi nini mtu kuupata ulimwengu wote, lakini akapoteza au kuangamiza nafsi yake?

- 26 ὅς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους, τοῦτον
yeyote kwa-maana ambaye ataonea-aibu mimi na hayo yangu maneno huyu
[G3739](#) [G1063](#) [G0302](#) [G1870](#) [G1473](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1699](#) [G3056](#) [G3778](#)
- ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ
huyo Mwana wa-huyo mwanadamu atamwonea-aibu wakati atakapokuja katika hiyo
[G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G1870](#) [G3752](#) [G2064](#) [G1722](#) [G3588](#)
- δόξῃ αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πατρὸς, καὶ τῶν ἁγίων ἁγγέλων.
utukufu wake na wa-huyo Baba na ya-hao watakatifu malaika
[G1391](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3962](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0040](#) [G0032](#)

| Mtu yeyote akinionea aibu mimi na maneno yangu, Mwana wa Adamu naye atamwonea aibu atakapokuja katika utukufu wake na katika utukufu wa Baba, pamoja na malaika watakatifu.

- 27 λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ ἐστηκότων, οἳ
ninawaambia na ninyi kweli waro baadhi ya-hao hapa waliosimama ambao
[G3004](#) [G1161](#) [G4771](#) [G0230](#) [G1510](#) [G5100](#) [G3588](#) [G0847](#) [G2476](#) [G3739](#)
- οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν
kamwe si wataonja kifo mpaka watakapoona watakapoona huo ufalme
[G3756](#) [G3361](#) [G1089](#) [G2288](#) [G2193](#) [G0302](#) [G3708](#) [G3588](#) [G0932](#)
- τοῦ Θεοῦ.
wa-huyo Mungu
[G3588](#) [G2316](#)

| Amin, nawaambia, wako baadhi ya watu waliosimama hapa ambao hawataonja mauti kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu."

28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους, ὥσῃ ἡμέραι ὀκτῶ, καὶ
Ikawa na baada-ya hayo maneno haya karibu siku nane na
[G1096](#) [G1161](#) [G3326](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3778](#) [G5616](#) [G2250](#) [G3638](#) [G2532](#)

παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος
akiwachukua Pétrós na Iōánnēs na Iakōbos alipanda kwenda hilo mlima
[G3880](#) [G4074](#) [G2532](#) [G2491](#) [G2532](#) [G2385](#) [G0305](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3735](#)

προσεύξασθαι.

kuomba

[G4336](#)

| Yapata siku nane baada ya Yesu kusema hayo, aliwachukua Petro, Yakobo na Yohana, akaenda nao mlimani kuomba.

29 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου
na ikawa wakati huo wa-kuomba yeye hilo sura la-huo uso
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4336](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1491](#) [G3588](#) [G4383](#)

αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων.
wake nyingine na hiyo mavazi yake meupe yakimeta
[G0846](#) [G2087](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2441](#) [G0846](#) [G3022](#) [G1823](#)

| Alipokuwa akiomba, sura ya uso wake ikabadilika, nayo mavazi yake yakametameta kama mwanga wa umeme wa radi.

30 καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ
na tazama wanaume wawili walizungumza naye ambao walikuwa Mōusēs na
[G2532](#) [G3708](#) [G0435](#) [G1417](#) [G4814](#) [G0846](#) [G3748](#) [G1510](#) [G3475](#) [G2532](#)

Ἠλίας,

Ēlías

[G2243](#)

| Ghafula wakawaona watu wawili, ndio Mose na Eliya, wakizungumza naye.

31 οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἑξοδὸν αὐτοῦ, ἦν
ambao wakionekana katika utukufu walizungumza hilo kuondoka kwake ambalo
[G3739](#) [G3708](#) [G1722](#) [G1391](#) [G3004](#) [G3588](#) [G1841](#) [G0846](#) [G3739](#)

ἡμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ.

alikuwa-karibu kutimiza katika Ierousalēm

[G3195](#)

[G4137](#)

[G1722](#)

[G2419](#)

| Walionekana katika utukufu wakizungumza na Yesu kuhusu kifo chake ambacho kingetokea huko Yerusalemu.

32 ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ;
huyo na Pétrós na hao pamoja-naye yeye walikuwa wameelemewa usingizi
[G3588](#) [G1161](#) [G4074](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4862](#) [G0846](#) [G1510](#) [G0916](#) [G5258](#)

διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας
wakiamka na waliona hiyo utukufu wake na hao wawili wanaume
[G1235](#) [G1161](#) [G3708](#) [G3588](#) [G1391](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1417](#) [G0435](#)

τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ.

hao waliosimama-pamoja-naye yeye

[G3588](#)

[G4921](#)

[G0846](#)

| Petro na wenzake walikuwa wamelala usingizi mzito. Walipoamka, wakaona utukufu wa Yesu na wale watu wawili waliokuwa wamesimama pamoja naye.

- 33 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ’ αὐτοῦ, εἶπεν ὁ
na ikawa wakati huo wa-kuondoka wao kutoka-kwa yeye alisema huyo
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1316](#) [G0846](#) [G0575](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3588](#)
- Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι; καὶ
Pétros kwa huyo Iēsoûs Bwana ni-vizuri ni sisi hapa kuwa na
[G4074](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1988](#) [G2570](#) [G1510](#) [G1473](#) [G5602](#) [G1510](#) [G2532](#)
- ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ, καὶ μίαν Μωϋσεῖ, καὶ μίαν
tujenge vibanda vitatu kimoja kwako na kimoja kwa-Mōusēs na kimoja
[G4160](#) [G4633](#) [G5140](#) [G1520](#) [G4771](#) [G2532](#) [G1520](#) [G3475](#) [G2532](#) [G1520](#)
- Ἥλϊς; μὴ εἰδὼς ὃ λέγει.
kwa-Ēlías asijue asijue lile anasema
[G2243](#) [G3361](#) [G1492](#) [G3739](#) [G3004](#)

Mose na Eliya walipokuwa wanaondoka, Petro akamwambia Yesu, “Bwana, ni vizuri tukae hapa! Tutajenga vibanda vitatu: kimoja chako, kingine cha Mose na kingine cha Eliya.” Lakini Petro alikuwa hajui asemacho.

- 34 ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίαζεν αὐτούς;
haya na yeye akisema lilikuja wingu na liliwafunika wao
[G3778](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1096](#) [G3507](#) [G2532](#) [G1982](#) [G0846](#)
- ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην.
waliogopa na wakati huo wa-kuingia wao ndani-ya hilo wingu
[G5399](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1525](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3507](#)

Alipokuwa bado anazungumza, pakatokea wingu, likawafunika, nao wakaogopa walipoingia mle kwenye wingu.

- 35 καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός
na sauti ilikuja kutoka hilo wingu ikisema Huyu ni huyo Mwana
[G2532](#) [G5456](#) [G1096](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3507](#) [G3004](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5207](#)
- μου, ὁ ἐκλελεγμένος; αὐτοῦ ἀκούετε.
wangu huyo Mteule yeye msikilizeni
[G1473](#) [G3588](#) [G1586](#) [G0846](#) [G0191](#)

Sauti ikatoka kwenye lile wingu ikisema, “Huyu ni Mwanangu mpendwa, niliyemchagua. Msikieni yeye.”

- 36 καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ
na wakati huo wa-kutokea hiyo sauti alikutwa Iēsoûs peke-yake na
[G2532](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1096](#) [G3588](#) [G5456](#) [G2147](#) [G2424](#) [G3441](#) [G2532](#)
- αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις
wao-wenyewe walinyamaza na yeyote hawakumwambia katika zile hizo siku
[G0846](#) [G4601](#) [G2532](#) [G3762](#) [G0518](#) [G1722](#) [G1565](#) [G3588](#) [G2250](#)
- οὐδὲν ὧν ἑώρακαν.
chochote ya-yale waliyoyaona
[G3762](#) [G3739](#) [G3708](#)

Baada ya sauti hiyo kusema, walimkuta Yesu akiwa peke yake. Wale wanafunzi wakalihifadhi jambo hili, wala kwa wakati huo hawakumwambia mtu yeyote yale waliyokuwa wameyaona.

- 37 Ἐγένετο δὲ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους,
Ikawa na hiyo iliyofuata siku waliposhuka wao kutoka huo mlima
[G1096](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1836](#) [G2250](#) [G2718](#) [G0846](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3735](#)
- συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.
ulikutana-naye yeye umati mkubwa
[G4876](#) [G0846](#) [G3793](#) [G4183](#)

Kesho yake waliposhuka kutoka mlimani, alikutana na umati mkubwa wa watu.

- 38 καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόησεν, λέγων, Διδάσκαλε,
na tazama mtu kutoka huo umati alipiga-kelele akisema Mwalimu
[G2532](#) [G3708](#) [G0435](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3793](#) [G0994](#) [G3004](#) [G1320](#)
- δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς
ninakuomba wewe kumtazama juu-ya huyo mwana wangu kwa-sababu wa-pekee
[G1189](#) [G4771](#) [G1914](#) [G1909](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1473](#) [G3754](#) [G3439](#)
- μοί ἐστιν.
kwangu ni
[G1473](#) [G1510](#)

Mtu mmoja katika ule umati wa watu akapaza sauti, akasema, “Mwalimu, naomba umwangelie mwanangu, kwani ndiye mtoto wangu wa pekee.

- 39 καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ
na tazama roho humshika yeye na ghafla anapiga-kelele na
[G2532](#) [G3708](#) [G4151](#) [G2983](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1810](#) [G2896](#) [G2532](#)
- σπαράσσει αὐτόν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγισ ἀποχωρεῖ ἀπ’ αὐτοῦ,
humtupa-chini yeye akiwa-na povu na kwa-shida huondoka kutoka-kwa yeye
[G4682](#) [G0846](#) [G3326](#) [G0876](#) [G2532](#) [G3425](#) [G0672](#) [G0575](#) [G0846](#)
- συντρίβον αὐτόν.
akimvunja yeye
[G4937](#) [G0846](#)

Mara kwa mara pepo mchafu humpagaa na kumfanya apige kelele, kisha humwangusha na kumtia kifafa hata akatokwa na povu kinywani. Huyo pepo mchafu anamtesa sana, na hamwachi ila mara chache.

- 40 καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου, ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ
na niliwaomba hao wanafunzi wako ili wamtoe huyo na hawakuweza
[G2532](#) [G1189](#) [G3588](#) [G3101](#) [G4771](#) [G2443](#) [G1544](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3756](#)
- ἡδυνήθησαν.
hawakuweza
[G1410](#)

Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe huyo pepo mchafu, lakini hawakuweza.”

- 41 ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ
akijibu na huyo Iēsoûs alisema Ee kizazi kisicho-na-imani na
[G0611](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G5599](#) [G1074](#) [G0571](#) [G2532](#)
- διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν;
kilichopotoka mpaka lini nitakuwa kwa ninyi na nitawavumilia ninyi
[G1294](#) [G2193](#) [G4219](#) [G1510](#) [G4314](#) [G4771](#) [G2532](#) [G0430](#) [G4771](#)
- προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου.
mlete hapa huyo mwana wako
[G4317](#) [G5602](#) [G3588](#) [G5207](#) [G4771](#)

Yesu akawajibu, “Enyi kizazi kisichoamini na kilichopotoka! Nitakaa nanyi na kuwavumilia mpaka lini? Mlete mwanao hapa.”

- 42 ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον, καὶ
 bado na akikaribia yeye alimwangusha yeye huyo pepo na
[G2089](#) [G1161](#) [G4334](#) [G0846](#) [G4486](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1140](#) [G2532](#)
- συνεσπάραξεν. ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ
 alimtupa-chini aliukemea na huyo Iēsoûs huyo roho huyo mchafu na
[G4952](#) [G2008](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0169](#) [G2532](#)
- ἰάσατο τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.
 alimponya huyo mtoto na alimrudisha yeye kwa-huyo baba yake
[G2390](#) [G3588](#) [G3816](#) [G2532](#) [G0591](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)

Hata yule mtoto alipokuwa akija, yule pepo mchafu akamwangusha, akamtia kifafa. Lakini Yesu akamkemea yule pepo mchafu amtoke, akamponya yule mtoto, na akamrudisha kwa baba yake.

- 43 ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ. Πάντων
 walistaajabu na wote juu-ya huo ukuu wa-huyo Mungu Wote
[G1605](#) [G1161](#) [G3956](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3168](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3956](#)
- δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει; εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς
 na wakistaajabu juu-ya yote ambayo alifanya alisema kwa hao wanafunzi
[G1161](#) [G2296](#) [G1909](#) [G3956](#) [G3739](#) [G4160](#) [G3004](#) [G4314](#) [G3588](#) [G3101](#)
- αὐτοῦ,
 wake
[G0846](#)

Watu wote wakastaajabia uweza mkuu wa Mungu. Wakati bado watu walikuwa wanastaajabia hayo yote aliyokuwa akiyafanya Yesu, yeye akawaambia wanafunzi wake:

- 44 Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὧτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους; ὁ γὰρ
 Wekeni ninyi katika hayo masikio yenu haya maneno haya huyo kwa-maana
[G5087](#) [G4771](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3775](#) [G4771](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3778](#) [G3588](#) [G1063](#)
- Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.
 Mwana wa-huyo mwanadamu yu-karibu kutolewa katika mikono ya-watu
[G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G3195](#) [G3860](#) [G1519](#) [G5495](#) [G0444](#)

“Sikilizeni kwa makini haya nitakayowaambia sasa: Mwana wa Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa watu.”

- 45 οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον
 hao lakini hawakuelewa hilo neno hili na lilikuwa limefichwa
[G3588](#) [G1161](#) [G0050](#) [G3588](#) [G4487](#) [G3778](#) [G2532](#) [G1510](#) [G3871](#)
- ἀπ’ αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό. καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν
 kutoka-kwa wao ili wasiwe walitambue hilo na waliogopa kumuuliza yeye
[G0575](#) [G0846](#) [G2443](#) [G3361](#) [G0143](#) [G0846](#) [G2532](#) [G5399](#) [G2065](#) [G0846](#)
- περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.
 kuhusu hilo neno hili
[G4012](#) [G3588](#) [G4487](#) [G3778](#)

Lakini wao hawakuelewa alimaanisha nini. Maana ya maneno hayo ilifichika kwao, hivyo hawakuyaelewa, nao wakaogopa kumuuliza maana yake.

- 46 Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς ἂν εἴη
 Iiingia na ubishi kati-yao wao hilo nani angekuwa angekuwa
[G1525](#) [G1161](#) [G1261](#) [G1722](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5101](#) [G0302](#) [G1510](#)
- μείζων αὐτῶν.
 mkubwa-kuliko wao
[G3173](#) [G0846](#)

Kukazuka mabishano miongoni mwa wanafunzi kuhusu ni nani miongoni mwao atakayekuwa mkuu kuliko wote.

47 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν,
huyo lakini Iēsoûs akijua huo ubishi wa-hiyo moyo yao
[G3588](#) [G1161](#) [G2424](#) [G1492](#) [G3588](#) [G1261](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0846](#)

ἐπιλαβόμενος παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτοῦ,
akimshika mtoto alimweka yeye kando-yake mwenyewe
[G1949](#) [G3813](#) [G2476](#) [G0846](#) [G3844](#) [G1438](#)

Lakini Yesu akayatambua mawazo yao, naye akamchukua mtoto mdogo, akamsimamisha kando yake.

48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον
na aliwaambia wao Yeyote atakayempokea atakayempokea huyu huyo mtoto
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3739](#) [G1437](#) [G1209](#) [G3778](#) [G3588](#) [G3813](#)

ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται; καὶ ὃς ἂν ἐμὲ
kwa hilo jina langu mimi ananipokea na yeyote atakayenipokea mimi
[G1909](#) [G3588](#) [G3686](#) [G1473](#) [G1473](#) [G1209](#) [G2532](#) [G3739](#) [G0302](#) [G1473](#)

δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γὰρ μικρότερος ἐν
anampokea anampokea huyo aliyenituma mimi huyo kwa-maana mdogo-kuliko kati-ya
[G1209](#) [G1209](#) [G3588](#) [G0649](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1063](#) [G3398](#) [G1722](#)

πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν μέγας.
ninyi-nyote ninyi aliye huyu ni mkubwa
[G3956](#) [G4771](#) [G5225](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3173](#)

Kisha akawaambia, "Yeyote amkaribishaye mtoto huyu mdogo kwa jina langu, anikaribisha mimi, na yeyote atakayenikaribisha mimi, atakuwa amemkaribisha yeye aliyenituma. Kwa maana yeye aliye mdogo miongoni mwenu, ndiye aliye mkuu kuliko wote."

49 Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἰδομέν τινα ἐν
Akijibu na huyo Iōánnēs alisema Bwana tulimwona mtu-mmoja kwa
[G0611](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2491](#) [G3004](#) [G1988](#) [G3708](#) [G5100](#) [G1722](#)

τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτὸν, ὅτι
hilo jina lako akitoa pepo na tulimzuia yeye kwa-sababu
[G3588](#) [G3686](#) [G4771](#) [G1544](#) [G1140](#) [G2532](#) [G2967](#) [G0846](#) [G3754](#)

οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν.
hafuati hafuati pamoja-na sisi
[G3756](#) [G0190](#) [G3326](#) [G1473](#)

Yohana akasema, "Bwana, tumemwona mtu akitoa pepo wachafu kwa jina lako, nasi tukamzuia, kwa sababu yeye si mmoja wetu."

50 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν <ὁ> Ἰησοῦς, Μὴ κωλύετε; ὃς γὰρ
alisema na kwa yeye huyo Iēsoûs Msimzuie msimzuie yeyote kwa-maana
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3361](#) [G2967](#) [G3739](#) [G1063](#)

οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν.
asiyekuwa ni kinyume-chenu ninyi kwa-upande-wenu ninyi ni
[G3756](#) [G1510](#) [G2596](#) [G4771](#) [G5228](#) [G4771](#) [G1510](#)

Yesu akasema, "Msimzuie, kwa sababu yeyote ambaye si kinyume nanyi, yu upande wenu."

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως
Ikawa na wakati huo wa-kutimia hizo siku za-hilo kupaa-kwake
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4845](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3588](#) [G0354](#)

αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ἐστήρισεν, τοῦ πορεύεσθαι εἰς
yeye na yeye-mwenyewe huo uso aliuweka-imara wa-hilo kwenda kwa
[G0846](#) [G2532](#) [G0846](#) [G3588](#) [G4383](#) [G4741](#) [G3588](#) [G4198](#) [G1519](#)

Ἱερουσαλήμ
Ierusalém
[G2419](#)

Wakati ulipokaribia wa yeye kuchukuliwa mbinguni, alikaza uso wake kwenda Yerusalemu.

52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ πορευθέντες,
na alituma wajumbe mbele-ya uso wake na wakienda
[G2532](#) [G0649](#) [G0032](#) [G4253](#) [G4383](#) [G0846](#) [G2532](#) [G4198](#)

εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαριτῶν, ὡς ἐτοιμάσαι αὐτῷ.
waliingia katika kijiji cha-Wasamaria ili kumwandalia yeye
[G1525](#) [G1519](#) [G2968](#) [G4541](#) [G5613](#) [G2090](#) [G0846](#)

Akatuma watu wamtangulie, nao wakaenda katika kijiji kimoja cha Samaria kumwandalia kila kitu;

53 καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
na hawakumpokea hawakumpokea yeye kwa-sababu huo uso wake
[G2532](#) [G3756](#) [G1209](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3588](#) [G4383](#) [G0846](#)

ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ.
ulikuwa ukienda kwa Ierusalém
[G1510](#) [G4198](#) [G1519](#) [G2419](#)

Iakini watu wa kijiji kile hawakumkaribisha kwa sababu alikuwa anakwenda zake Yerusalemu.

54 ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν, Κύριε, θέλεις
wakiona na hao wanafunzi Iakōbos na Iōānnēs walisema Bwana unataka
[G3708](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3101](#) [G2385](#) [G2532](#) [G2491](#) [G3004](#) [G2962](#) [G2309](#)

εἰπόμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς;
tuseme moto ushuke kutoka hilo mbingu na uwaangamize wao
[G3004](#) [G4442](#) [G2597](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3772](#) [G2532](#) [G0355](#) [G0846](#)

Wanafunzi wake, yaani Yakobo na Yohana, walipoona hayo, wakasema: “Bwana, unataka tuagize moto kutoka mbinguni ili uwaangamize?”

55 στραφεὶς δὲ, ἐπετίμησεν αὐτοῖς, <καὶ εἶπεν, Οὐκ οἴδατε οἴου
akigeuka na aliwakemea wao na alisema Hamjui hamjui ya-aina-gani
[G4762](#) [G1161](#) [G2008](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3004](#) [G3756](#) [G1492](#) [G3634](#)

πνεύματός ἐστε ὑμεῖς>.
roho ninyi ninyi
[G4151](#) [G1510](#) [G4771](#)

Yesu akageuka na kuwakemea,

56 <ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν, ψυχὰς ἀνθρώπων
huyo kwa-maana mwana wa-huyo mwanadamu hakuja hakuja nafsi za-watu
[G3588](#) [G1063](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G3756](#) [G2064](#) [G5590](#) [G0444](#)

ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι>. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.
kuangamiza bali kuokoa na walikwenda kwa kingine kijiji
[G0622](#) [G0235](#) [G4982](#) [G2532](#) [G4198](#) [G1519](#) [G2087](#) [G2968](#)

nao wakaenda kijiji kingine.

- 57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπέν τις πρὸς αὐτόν,
Na wakisafiri wao katika hiyo njia alisema mtu-mmoja kwa yeye
[G2532](#) [G4198](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3598](#) [G3004](#) [G5100](#) [G4314](#) [G0846](#)

Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.
Nitakufuata wewe popote utakapokwenda utakapokwenda
[G0190](#) [G4771](#) [G3699](#) [G1437](#) [G0565](#)

Walipokuwa njiani wakienda, mtu mmoja akamwambia Yesu, “Nitakufuata kokote uendako.”

- 58 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν, καὶ
na alimwambia yeye huyo Ἰησοῦς Hao mbweha mashimo wanayo na
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3588](#) [G0258](#) [G5454](#) [G2192](#) [G2532](#)

τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσῃς; ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ
hao ndege wa-hilo anga viota huyo lakini Mwana wa-huyo
[G3588](#) [G4071](#) [G3588](#) [G3772](#) [G2682](#) [G3588](#) [G1161](#) [G5207](#) [G3588](#)

ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει.
mwanadamu hana hana wapi hilo kichwa kulaza
[G0444](#) [G3756](#) [G2192](#) [G4226](#) [G3588](#) [G2776](#) [G2827](#)

Yesu akamjibu, “Mbweha wana mapango, nao ndege wa angani wana viota, lakini Mwana wa Adamu hana mahali pa kulaza kichwa chake.”

- 59 Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον, Ἀκολουθεῖ μοι. ὁ δὲ εἶπεν, «Κύριε»,
Alisema na kwa mwingine Nifuate mimi huyo lakini alisema Bwana
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G2087](#) [G0190](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G2962](#)

Ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον, ἀπελθόντι, θάψαι τὸν πατέρα μου.
Niruhusu mimi kwanza nikienda kumzika huyo baba yangu
[G2010](#) [G1473](#) [G4412](#) [G0565](#) [G2290](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#)

Yesu akamwambia mtu mwingine, “Nifuate.” Mtu huyo akamjibu, “Bwana, niruhusu kwanza nikamzike baba yangu.”

- 60 εἶπεν δὲ αὐτῷ, Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς;
alisema na yeye Waache hao wafu kuzika hao wao-wenyewe wafu
[G3004](#) [G1161](#) [G0846](#) [G0863](#) [G3588](#) [G3498](#) [G2290](#) [G3588](#) [G1438](#) [G3498](#)

σύ δὲ, ἀπελθὼν, διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
wewe lakini ukienda tangaza huo ufalme wa-huyo Mungu
[G4771](#) [G1161](#) [G0565](#) [G1229](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G2316](#)

Yesu akamwambia, “Waache wafu wawazike wafu wao, bali wewe nenda ukautangaze Ufalme wa Mungu.”

- 61 Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος, Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε; πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν
Alisema na pia mwingine Nitakufuata wewe Bwana kwanza lakini niruhusu
[G3004](#) [G1161](#) [G2532](#) [G2087](#) [G0190](#) [G4771](#) [G2962](#) [G4412](#) [G1161](#) [G2010](#)

μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου.
mimi kuwaaga hao katika hiyo nyumba yangu
[G1473](#) [G0657](#) [G3588](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G1473](#)

Mtu mwingine akamwambia, “Bwana, nitakufuata lakini naomba kwanza nikawaage jamaa yangu.”

62 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα
 alisema na kwa yeye huyo Iēsoûs Hakuna-mtu akiweka hiyo mkono
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3762](#) [G1911](#) [G3588](#) [G5495](#)

ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐστιν τῇ
 juu-ya plau na akitazama kwa hayo nyuma anafaa ni kwa-huo
[G1909](#) [G0723](#) [G2532](#) [G0991](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3694](#) [G2111](#) [G1510](#) [G3588](#)

βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ
 ufalme wa-huyo Mungu
[G0932](#) [G3588](#) [G2316](#)

| Yesu akamwambia, "Mtu yeyote atiaze mkono wake kulima, kisha akatazama nyuma, hafai kwa Ufalme wa Mungu."